

Besluit
Goedkeuren faunabeheerplan en
verlenen ontheffing

Stichting Faunabeheereenheid Gelderland
Van Twickelostraat 13
7411 SC DEVENTER

Datum
13 april 2021

Zaaknummer
2020-013746

Onderwerp
Goedkeuren faunabeheerplan, verlenen
ontheffing bever

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Datum ontheffing
8 april 2021

Locatie
Werkgebied Faunabeheereenheid
Gelderland

Zaaknummer ontheffing
2020-013746

Activiteit
Wet natuurbescherming: Goedkeuren
faunabeheerplan module bever en verlenen
ontheffing schadebestrijding

Geachte heer, mevrouw,

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Faunabeheereenheid Gelderland (hierna: FBE), hierna te noemen de aanvrager, van 25 september 2020, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb).

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 25 september 2020 ontvingen wij een aanvraag van de FBE voor de goedkeuring van het faunabeheerplan monitoringsoorten 2020-2026 (hierna: fbplan) en bijhorende aanvraag om ontheffing. Op 1 december 2020 is de ingediende aanvraag aangevuld. Dit besluit betreft de beoordeling van de module bever.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het verbod zoals neergelegd in artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 Wnb het opzettelijk verstoren, doden en vangen van de bever en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Daarnaast wordt een ontheffing aangevraagd op grond van het bepaald 3.34, derde lid van het verbod van artikel 3.34, eerste lid om een dier uit te mogen zetten.

Verder wordt een ontheffing gevraagd van het verbod neergelegd in artikel 3.6, tweede lid, het onder zich hebben en/of te vervoeren van een beschermde diersoort Wnb.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Daarnaast wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.13 derde en vierde lid Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), in samenhang met artikel 3.25, eerste lid Wnb de volgende middelen en methoden aangevraagd bij het verstoren, wegvangen en/of doden van bevers:

- Kogelgeweer;
- Kunstlicht en/of nachtzichtapparatuur;
- Geluidsdemper;
- Kastval;
- Vangkooi;
- Vangnetten, waaronder inbegrepen schepnetten en schietnetten;
- Vangkraal;
- Geleidende rasters en netten;
- Honden.

De ontheffing voor het gebruik van het geweer wordt aangevuld met een aangevraagd (artikel 3.26, derde lid, in samenhang met artikel 3.26, eerste lid onder b, Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid Bnb) op de volgende situaties:

- Het gebruik van het geweer op een terrein dat niet voldoet aan de omvang en omschrijving van de jachtveldeisen;
- Het gebruik van het geweer op terreinen die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen als bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb;
- Het gebruik van het geweer vanaf of vanuit een varende voertuig;
- Het gebruik van het geweer maximaal een uur voor zonsopgang tot maximaal een uur na zonsondergang.

Toetsingskader faunabeheerplan

Gelet op artikel 3.12 Wnb dient een fbplan aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Bevat passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren;
- b. Onderbouwd door trendtellingen van de populaties van in het wild levende dieren in het gebied waarop het fbplan van toepassing is;
- c. Het horen van de in het FBE werkgebied werkzame wildbeheereenheden (hierna: WBE's) over de inhoud van het plan.

Gelet op de Omgevingsverordening Gelderland artikelen 3.77, 3.78 en 3.79 dienen een fbplan aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Een fbplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren;
- b. De omvang van het totale werkgebied van de FBE in hectares;
- c. Een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de FBE is aangegeven;
- d. Een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen die zijn verricht in de periode waarin het voorafgaande fbplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen die zullen worden verricht gedurende de geldigheidsduur van het fbplan, onderscheiden per diersoort;
- e. Een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
- f. Een vermelding van de WBE waarbinnen de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
- g. Kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het fbplan omschreven diersoorten op landelijk niveau;
- h. Een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande fbplan binnen het werkgebied van de FBE;

Datum

13 april 2021

Zaaknummer

2020-013746

Blad

3 van 14

- i. Een onderbouwing van de noodzaak van populatiebeheer, bestaande uit een onderbouwing van één of meerdere belangen als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid van de Wnb;
- j. De gewenste stand van de soorten opgenomen in het fbplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt teneinde dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet;
- k. Een beschrijving van de mate waarin de onder i bedoelde belangen in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren;
- l. Per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de onder i genoemde belangen te voorkomen, indien van toepassing onderscheiden per gewas;
- m. Een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald.

Toetsingskader ontheffing

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. Zij is nodig, geredeneerd vanuit de wettelijk erkende belangen die zijn genoemd in artikel 3.8 lid 5 onder b, zoals bijvoorbeeld openbare veiligheid;
- c. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (Vogelrichtlijn), of; er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (Habitatrichtlijn en andere soorten).

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

Gelet op artikel 3.12 lid 7 Wnb en artikelen 3.77, 3.78 en 3.79 van de Omgevingsverordening.

Het door de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland op 7 mei 2019 ingediende "Faunabeheerplan monitoringssorten 2020-2026 module bever" GOED TE KEUREN voor een looptijd van zes jaar gerekend vanaf 8 april 2021.

EN

gelet op artikelen 3.8 lid 1 juncto 3.8 vijfde lid van de Wnb.

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, Wassenaarweg 40 te Arnhem.

Voor het opzettelijk verstoren, doden en vangen van de bever en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en het onder zich hebben, vervoeren en uitzetten/terugplaatsen van bevers.

Daarnaast wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.13 derde en vierde lid en 3.14 derde lid Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), in samenhang met artikel 3.25, eerste lid Wnb de volgende middelen en methoden toegestaan bij het verstoren, wegvangen en/of doden van bevers:

- Kogelgeweer;
- Luchtdrukgeweer met minimale kaliber van .22 het gebruik van afwijkende ammunitie (pellets);
- Kunstlicht en/of nachtzichtapparatuur;
- Geluidsdemper;
- Kastval;
- Vangkooi;
- Vangnetten, waaronder inbegrepen schepnetten en schietnetten;
- Vangkraal;
- Geleidende rasters en netten;
- Honden.

De ontheffing voor het gebruik van het geweer wordt aangevuld met een ontheffing van de gronden waarop het geweer mag worden gebruikt (artikel 3.26, derde lid, in samenhang met artikel 3.26, eerste lid onder b, Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid Bnb). Het gebruik van het geweer wordt toegestaan op de volgende situaties:

- Het gebruik van het geweer op een terrein dat niet voldoet aan de omvang en omschrijving van de jachtveldeisen;
- Het gebruik van het geweer op terreinen die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen als bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb;
- Het gebruik van het geweer vanaf of vanuit een vaartuig met maximaal 5 km/u;
- Het gebruik van het geweer maximaal een uur voor zonsopgang tot maximaal een uur na zonsondergang.

VOORSCHRIFTEN

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb de volgende voorschriften verbonden.

Algemene voorschriften

De algemene voorschriften (A t/m E) en begrippenlijst bij ontheffingen aan de Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, zoals deze van toepassing zijn op het moment dat van de ontheffing gebruik wordt gemaakt, zijn van toepassing en worden als herhaald en ingelast beschouwd. Deze zijn te raadplegen op de website www.faunabeheereenheid.nl/gelderland/publicaties.

Reikwijdte

De ontheffing geldt voor het werkgebied van de FBE Gelderland.

Specifieke voorschriften

1. Deze ontheffing is zes jaar geldig van 8 april 2021 t/m 8 april 2027.
2. Deze ontheffing wordt verleend voor schadebestrijding in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten
3. Deze ontheffing kan middels machtiging worden verleend aan door de ontheffinghouder geselecteerde uitvoerders, die in opdracht van de grondgebruiker uitvoering geeft aan de verleende ontheffing.
4. Alvorens maatregelen genomen mogen worden dient een beverdeskundige¹ een beoordeling te maken van de situatie ter plaatse. Hierin wordt beschreven om hoeveel bevers het gaat, of er jongen aanwezig zijn of er voldoende foerageergebied overblijft als er een deel weg valt, of er voldoende geschikt leefgebied is om naar uit te wijken en welke maatregelen het beste passen bij de voordoende situatie. Dit gaat in samenspraak met de ontheffinggebruiker en ontheffinghouder.
5. Als uit de rapportage van de beverdeskundige blijkt dat het gaat om een beverfamilie met jongen of wanneer dit onduidelijk is dienen de maatregelen uitgesteld te worden van mei t/m augustus. Alleen als er een acuut gevaar is op dijkdoorbraken of verzakkingen van wegen en spoorlijnen mag van dit voorschrift afgeweken worden.

¹ Wij verstaan onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecofoon werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

6. Voor waterbeheerders is het beverprotocol² leidend betreft het nemen van maatregelen en werkwijzen.

BIJ HET OPZETTELIJK VERSTOREN VAN BEVERS

7. Alvorens bevers opzettelijk verstoord mogen worden moet er een plan met mitigerende maatregelen opgesteld worden om de verstoring zo laag mogelijk te houden. Dit plan dient opgesteld te worden door de ontheffinggebruiker, die hierbij advies vraagt van een deskundige. Dit plan dient voor de uitvoering begint voorgelegd en goed gekeurd te worden aan de ontheffinghouder en Provincie Gelderland.

BIJ HET ONGESCHIKT MAKEN VAN PIJPEN, HOLEN EN BURCHTEN

8. Als er een reële kans bestaat (beoordeeld door deskundige in samenspraak met ontheffinggebruiker en ontheffinghouder) dat de bevers op dezelfde locatie opnieuw gaan graven, dient er indien mogelijk een raster geplaatst te worden, het bestaande raster verlengd worden of een andere maatregel uitgevoerd worden die de terugkeer van de bever voorkomt. Het nemen van deze maatregel dient binnen twee weken na het verkrijgen van de ontheffing te worden uitgevoerd. Als extra maatregelen niet mogelijk zijn, moet de onderbouwing hiervan goedgekeurd worden door ontheffinghouder en Provincie Gelderland. Dan dient onderzocht te worden of het overgegaan moet worden tot het vangen of verplaatsen of het doden van de bever.
9. Onder begeleiding van een beverdeskundige wordt de ingang van het risico gevende hol met takken dichtgezet en dagelijks gemonitord, om te beoordelen of het hol (nog) in gebruik is. Het hol dient te worden dichtgezet met takken van ca. 5 cm dik. Als gebruik gemaakt wordt van wilg, berk of populier dan moet eerst de schors verwijderd worden. De takken dienen zo geplaatst te worden dat de bever er niet achter de takken langs weg kan zwemmen, omdat de oever ter plekke hol is. Als het hol in gebruik is en de bever(s) nog in het hol zit(ten), zullen de takken op een gegeven moment doorgeknaagd worden. Als de takken 3 tot 4 dagen niet weggeknaagd worden, dan kan de conclusie worden getrokken, dat het hol niet (meer) in gebruik is en kan het hol uitgegraven en opgevuld worden.
10. Er kan van voorschrift 9 afgeweken worden als dit na een beoordeling van een beverdeskundige nodig wordt geacht. Er dient dan een alternatief plan opgesteld te worden en ingediend en goed gekeurd te worden door ontheffinghouder en Provincie Gelderland.
11. Gedurende vier weken na het geheel dichtgooien van de hol/burcht dient de locatie waar zich de burcht bevond, wekelijks geïnspecteerd te worden. Indien nieuwe hopen in het talud worden gegraven dienen bovengenoemde maatregelen herhaald te worden.

² https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/beverprotocol.pdf

BIJ HET VANGEN EN VERPLAATSEN VAN BEVERS

12. Het vangen, vervoeren en verplaatsen van een of meerdere bevers moet het volledige proces onder leiding van een beverdeskundige worden uitgevoerd. Zij dienen samen met de ontheffinggebruiker alvorens een plan op te stellen waar uitgelegd wordt waarom verplaatsing noodzakelijk is, welke andere maatregelen al getroffen zijn, hoe de verplaatsing zo diervriendelijk mogelijk plaatsvindt en welke uitzetlocatie is uitgekozen en waarom deze geschikt is. Onderzocht dient te worden of op de uitzetlocatie voldoende foerageer- en leefgebied is, geen concurrentie is met andere bevers en bevat schriftelijk akkoord van de grondgebruiker op de uitzetlocatie. Dit plan dient voor de start van het vangen door ontheffinghouder en provincie Gelderland goed gekeurd te worden. Daarvoor dient het plan gestuurd te worden naar post@gelderland.nl onder vermelding van zaaknummer 2020-013746.
13. Er mogen enkel vangkooien gebruik worden met een elektronische melder die een vangstbericht stuurt naar de ontheffinggebruiker.
14. Als de bever overdag is gevangen, dient de bever binnen 4 uur verplaatst te worden naar de uitzetlocatie. Als de bever s' nachts wordt gevangen dient deze uiterlijk om 09.00 's-ochtends vervoerd te worden. Bij het vervoeren van de bever moet de snelste route van de vanglocatie naar de uitzetlocatie gebruikt worden.

BIJ HET DODEN VAN BEVERS

15. Of het doden van bevers noodzakelijk is, wordt op voorhand bepaald door een beverdeskundige, dit gaat in overleg met ontheffinggebruiker, ontheffinghouder en Provincie Gelderland.
16. Het doden van een bever mag enkel uitgevoerd worden door een professionele faunabeheerder³.
17. Als er gebruik wordt gemaakt van een vangkooi dient deze voorzien te zijn van een vangmelder. Als de melder af is gegaan moet er binnen 6 uur gecontroleerd worden en als de bever is gevangen dient deze onmiddellijk gedood te worden.
18. Gebruik geweer:
 - a. Als middel is toegestaan een kogelgeweer conform de geldende wettelijke voorschriften.
 - b. Enkel geweren zijn toegestaan met ten minste één getrokken loop en kogelpatronen voor getrokken loop waarvan de trefenergie ten minste 980 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt
 - c. Mag maximaal een uur voor zonsopgang tot maximaal een uur na zonsondergang gebruikt worden.
 - d. Al dan niet met gebruik van een geluiddemper mits dit ook is toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.
 - e. Mag tevens gebruikt worden in een vaartuig met maximale snelheid van 5 km/u.
19. Luchtdrukgeweren mogen alleen gebruikt worden voor bevers die gevangen zijn met een vangkooi.

³ Een professionele faunabeheerder is een faunabeheerder in dienst bij de waterschappen of terrein beherende organisaties.

OVERIGE VOORSCHRIFTEN

20. De ontheffinggebruiker dient contact op te nemen met ontheffinghouder en de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten, waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-013746.
21. De gebruiker van de ontheffing houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-013746. In het logboek wordt vermeld op welke data de burcht is geïnspecteerd, de waarnemingen daarbij en welke werkzaamheden ten behoeve van de ontmoediging van de bever zijn uitgevoerd. Ook dient te worden genoteerd als andere beschermde soorten op de locatie zijn waargenomen.

BEOORDELING VAN HET FAUNABEHEERPLAN

In de Wnb en Omgevingsverordening Gelderland zijn een aantal voorwaarden gesteld waaraan een faunabeheerplan moet voldoen. Deze zijn hieronder getoetst.

- a. Bevat passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren

In het fbplan monitoringssoorten, module bever hfst. 4.3 wordt er voldoende aandacht besteed aan mitigerende en/of preventieve maatregelen. Thema's als aangepast oeverbeheer; afrastering; manchetten; 'beaver deceiver'; gaasbekleding en betonbekleding en worden hier besproken.

- b. Onderbouwd door trendtellingen van de populaties van in het wild levende dieren in het gebied waarop het fbplan van toepassing is

In hoofdstuk 3 module bever is een trendtelling op regionaal en landelijk niveau uitgewerkt. Hiervoor zijn cijfers van de Zoogdiervereniging gebruikt. Deze onderbouwing wordt voldoende geacht.

- c. Het horen van de in het FBE werkgebied werkzame WBE's over de inhoud van het plan

De WBE's zijn in maart 2020 voor het concept plan in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord. Er zijn geen inhoudelijke reacties geweest.

- d. Een fbplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren

Het fbplan heeft inderdaad een looptijd van 6 jaar, 2020-2026.

- e. De omvang van het totale werkgebied van de FBE in hectares

In het algemene deel, hfst. 1.2 op pagina 11 is toegelicht dat het gaat om een werkgebied van 503.095 hectare.

- f. Een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de FBE is aangegeven

Op pagina 11 (algemene deel, hfst. 1.2) is een kaart weergegeven van het werkgebied van de FBE. Dit is voldoende inzichtelijk.

- g. Een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen die zijn verricht in de periode waarin het voorafgaande fbplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen die zullen worden verricht gedurende de geldigheidsduur van het fbplan, onderscheiden per diersoort

In fbplan monitoringssoorten hoofdstuk 5 module bever is volledig en voldoende gewijd aan de handelingen. Hier wordt een overzicht gegeven van de gepleegde handelingen van vorige beheerperiode. Daarnaast wordt in hoofdstuk 4 gewasschades behandeld en schade aan openbare veiligheid. In deze hoofdstukken wordt er ook aandacht besteed aan de beheeraanpak van de aankomende beheerperiode en geeft doelen in de vorm van wettelijke belangen.

- h. Een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden

In module bever wordt per belang de handelingen in perioden aangegeven. Dit is duidelijk weergegeven.

- i. Een vermelding van de WBE waarbinnen de handelingen waarop een fbplan betrekking heeft zullen plaatsvinden

Dit fbplan monitoringssoorten module bever heeft betrekking op het gehele werkgebied van de FBE en betreft handelingen i.r.t. schadebestrijding in de vorm van een generieke ontheffing. Deze informatie is als voldoende beoordeeld.

Datum

13 april 2021

Zaaknummer

2020-013746

Blad

10 van 14

- j. Kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het fbplan omschreven diersoorten op landelijk niveau

Voor de bever wordt er voldoende aandacht besteed aan de landelijke ontwikkeling. Op landelijk niveau worden de trendgegevens en aantallen gegeven en er wordt ingegaan op de landelijk verspreiding.

- k. Een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande fbplan binnen het werkgebied van de FBE

De vorige beheerperiode zijn er geen bevers gedood.

- l. De gewenste stand van de soorten opgenomen in het fbplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt teneinde dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet

Er is geen gewenste stand gegeven van de bevers. De aanvraag en het faunabeheerplan betreft schadebestrijding, waar alleen in de extreemste gevallen waar geen andere oplossingen zijn over wordt gegaan tot het doden van de bever.

- m. Een beschrijving van de mate waarin de wettelijke belangen in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren

De gegevens van de vorige beheerperiode zijn voldoende toegespitst tot de verschillende belangen (gewasschade, verkeersveiligheid), zie hoofdstuk 4.

- n. Een omschrijving van de voorgenomen handelingen en de noodzaak van deze handelingen om de gewenste stand te bereiken en belangrijke schade te voorkomen

In module bever hoofdstuk 5 beheer staat dit goed in beschreven.

- o. Per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande fbplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de genoemde belangen te voorkomen, indien van toepassing onderscheiden per gewas

Er was geen voorgaand fbplan. De schaden van de voorgaande periode zijn besproken in hoofdstuk 4.

- p. Een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald

In hoofdstuk 4.3.1 is de effectiviteit van de maatregelen voldoende besproken.

Gelet op het voorgaande en in aanmerking genomen de artikelen 3.12 van de Wnb en artikel 3.77, 3.78 en 3.79 van de Omgevingsverordening Gelderland, hebben wij geoordeeld dat de gevraagde faunabeheerplan voldoet aan de gestelde voorwaarden.

BEOORDELING VAN DE ONTHEFFINGSAANVRAAG

Aanleiding

Ten behoeve van de beperking van schade van bevers die zijn beschermd op grond van het bepaalde in artikel 3.5 eerste lid Wnb, kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen als bedoeld in artikel 3.8 eerste lid, Wnb. Bevers leven in holen en burchten en graven hiervoor veel, dit gebeurt veelal in hellingen waar het niet altijd gewenst is dat de bever gaten en holen graaft. Hierdoor kan de openbare veiligheid in het geding komen, doordat bijvoorbeeld dijken instabiel worden. Dit is voor de FBE aanleiding om een ontheffing aan te vragen.

Provinciaal beleid

In het Uitvoeringskader Fauna Gelderland (februari 2019) onderstreept de succesvolle hervestiging van de bever en erkent ook de problemen waar waterbeheerders nu tegen aanlopen. Zo wordt de mogelijkheid gegeven om maatregelen te treffen als er beverproblemen ontstaan, bijvoorbeeld graverijen in waterkeringen. Als de openbare veiligheid in het geding komt wordt er vanuit het beleid dan ook de mogelijkheid gegeven om zo ver te gaan als het doden van bevers. De onderbouwing voor dergelijke verdergaande maatregelen dient plaats te vinden in een faunabeheerplan. Als voorwaarde wordt gesteld dat dit vooralsnog enkel door professionele faunabeheerders kan plaatsvinden.

Belang

In onderhavig geval wordt de ontheffing aangevraagd op basis van het volgende wettelijk erkende belang:

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang

Bevers kunnen middels graafschade een gevaar vormen voor de openbare veiligheid. Onder openbare veiligheid betreft het voornamelijk indirecte dreigingen via ondergravingen van dijklichamen en waterkeringen. Een indirecte bedreiging is wanneer gevaren ontstaan, als gevolg van het gedrag van dieren. Zo kunnen bevers tot wel 12 meter diep in een dijk graven, en hebben zij een totale graafinhoud van 3000 liter (ter vergelijking: een das heeft een graafinhoud van 500 liter). De nestkom van een bever kan van 80 cm diameter zijn. Als bevers ongestoord kunnen graven ontstaan er dus gauw gevaarlijke situaties.

Ondergravingen in dijklichamen zijn niet altijd te voorkomen en voor die situaties dient er een gepaste oplossing te komen. Er is een beverprotocol⁴ opgesteld door Waterschap Hollandse Delta, Waterschap Vallei en Veluwe, Waterschap Rijn en IJssel en Waterschap Rivierenland in samenwerking met Rijkswaterstaat, provincie Gelderland, provincie Zuid-Holland, FBE Gelderland en FBE Zuid-Holland. Dit beverprotocol is leidend als het gaat om problemen waar Waterschappen tegen aanlopen. In dit protocol wordt uitgebreid stilgestaan bij de schades die behoorlijk kunnen oplopen in kosten als de openbare veiligheid in het geding is. Er worden vijf concrete voorbeelden gegeven van schade die bevers hebben veroorzaakt in het verleden. Daarnaast is er ook een schatting gemaakt als de schade niet bestreden wordt en er een doorbraak van een waterkering plaatsvindt. Dit is terug te lezen op pagina 13 en 14 van het protocol. Hier is te zien dat bij het doorbreken van een regionale waterkering de schade oploopt in de miljoenen euro's. Hiermee is de noodzaak van dit wettelijk belang voldoende aangetoond.

⁴ https://www.waterschaprivierenland.nl/_flysystem/media/beverprotocol.pdf

Er is derhalve voldaan aan de absolute voorwaarde dat sprake is van een wettelijk belang zoals genoemd in artikel 3.8 lid 5 b onder 3° en van de Wnb.

Andere bevredigende oplossing

Voor er gebruik gemaakt kan worden van de ontheffing is het van belang dat op voorhand er zo veel mogelijk gedaan wordt om de schade te voorkomen. In het fbplan hoofdstuk 4.3 worden meerdere voorbeelden gegeven, zo kan aangepast oeverbeheer helpen, afrasteringen, manchetten, de beaver deceiver, gaasbedekking of betonbekleding. Ook in het beverprotocol wordt uitgebreid stilgestaan bij eventuele andere bevredigende oplossingen, dit wordt behandeld in hoofdstuk 1.6. Hierin wordt ook aangegeven waarom sommige preventieve maatregelen niet realistisch zijn om overal uit te voeren. De grote lengte aan waterkeringen die bij de waterschappen in beheer zijn en de hoge kosten per km watergang van deze maatregelen in relatie tot het beperkt aantal schades per km watergang maakt dat het niet kosteneffectief is om de maatregelen overal toe te passen. Voor Waterschap Rivierenland zou met het aanbrengen van gaas, de goedkoopste maatregel, in alle primaire waterkeringen bijvoorbeeld een bedrag van € 23 miljoen gemoeid zijn.

Feit is dat schade niet altijd voorkomen kan worden, voor deze situaties zijn mitigerende maatregelen gewenst om grote schade posten te vermijden en de openbare veiligheid te waarborgen.

Staat van instandhouding

In het onderzoek van Jansman et al. (2016)⁵ concludeert dat met een in 2016 geschat aantal bevers van 1.700 (>1 jaar oud) en met een verspreiding over 388 uurhokken van 5x5km; waarbij uitwisseling plaatsvindt met populaties in buurlanden en gegeven de groei van de populatie, de beverpopulatie in Nederland als duurzaam beschouwd dient te worden. Op basis van dit onderzoek en de IUCN-beoordeling (IUCN/SSC Re-introduction Specialist Group) heeft het Rijk bepaald dat de herintroductie van de bevers in Nederland officieel is afgerond en dat de bever in Nederland een gunstige staat van instandhouding heeft bereikt⁶.

Voor provincie Gelderland heeft Arcadis in 2018 een document opgesteld waar stil wordt gestaan bij de staat van instandhouding van de bever. Zij beoordelen dat het verspreidingsgebied, kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief gunstig zijn. In het rapport wordt voorspeld dat bij de huidige groei in 2020 ook de populatie omvang als gunstig kan beoordeeld worden. Zo stelt Arcadis (2018) dat er voor een gunstige staat van instandhouding er minstens 3.000 bevers in Nederland aanwezig moeten zijn (gebaseerd op Ottburg & Van Swaay, 2014⁷). Aan deze voorwaarde wordt sinds 2019 voldaan volgens persbericht⁸ van de Zoogdierverseniging die de landelijke populatie op 3.500 schat. Zij voorspellen dat de groei van de beverpopulatie nog door zal gaan en stellen dat de populatie inmiddels een gunstige staat van instandhouding heeft. Zij geven ook aan dat er gevallen zijn waar het doden van de bever onvermijdelijk zal zijn. Dit zal geen effect hebben op de Nederlandse bever populatie.

In de meeste gevallen van het gebruik van deze ontheffing zal het gaan om het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Bevers zullen is dat geval op zoek gaan naar ander geschikt leefgebied, hierdoor zal de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komen.

⁵ Jansman et al., 2016. Status bever in Nederland. Alterra. <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/498082>

⁶ Brief van Minister van LNV van 12 februari 2018, betreffende Handreiking herintroductie van diersoorten in Nederland. Kenmerk: DGAN-NB/ 18008200

⁷ Ottburg, F.G.W.A. & C.A.M. van Swaay (2014). Gunstige referentiewaarden voor populatieomvang en verspreidingsgebied van soorten van bijlage II, IV en V van de Habitatrichtlijn, 269.

⁸ www.zoogdierverseniging.nl/nieuws/2019/beverpopulatie-blijft-groeien#:~:text=In%20steeds%20meer%20provincies%20leven%20bevers&text=Daardoor%20weet%20niemand%20hoeveel%20bevers,rond%20de%203.500%20dieren%20liggen.

Datum

13 april 2021

Zaaknummer

2020-013746

Blad

13 van 14

Als het bovenstaande geen optie is zal er door de waterbeheerder onderzocht worden of de bever elders overgebracht kan worden, zonder dat hierdoor conflicten optreden met lokale al bestaande territoria. Als dit mogelijk is zal de desbetreffende bever wel stress ondervinden maar zal er geen afbreuk vinden van de gunstige staat van instandhouding. Als bevers schade blijven veroorzaken wordt onderzocht of de bevers verplaatst kunnen worden. Dit vereist het vangen, onder zich hebben, vervoeren en weer uitzetten van de bever. Als aan de voorwaarden van het verplaatsen van bevers voldaan kan worden zal dit de bever tevens tijdelijke stress geven, maar zal het geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding.

Alleen in de extreemste gevallen, waar de openbare veiligheid in reëel gevaar is en er bijvoorbeeld risico is op dijkdoorbraken zal de optie het doden van de bever onderzocht worden. Als na nauwkeurige beoordeling van een beverdeskundige (in samenspraak met beheerder) is geconcludeerd dat er geen andere optie is dan het doden van de bever zal hierop overgegaan worden. Het gaat hier altijd op maatwerk en extreme situaties. Het aantal gedode bevers zal daarom nooit dusver oplopen dat de gunstige staat van instandhouding in het geding komt.

Er wordt derhalve geen afbreuk gedaan aan de staat van instandhouding.

Te beoordelen middelen, verboden en situaties*Gebruik van geweer maximaal een uur voor zonsopgang tot maximaal een uur na zonsondergang*

Beveren zijn vooral actief tijdens de schemerperiode en 's nachts. Indien het doden zal gaan plaats vinden in het veld zal dit in verband met die nachtelijke activiteit het meest effectief na zonsondergang of voor zonsopgang plaats kunnen vinden. Bij doding via vangst in een levend vangkooi zal een zender bij een vangst een melding afgeven. Bij een vangstmelding moet er zo snel mogelijk worden gecontroleerd. In die situatie is het aan de uitvoerder of hij het schot 's nachts of bij daglicht wil geven. Om de bever zo snel mogelijk uit zijn lijden in de kooi te verlossen en ter voorkoming van inmenging van buitenstaanders is er voorkeur om dit in ieder geval 's nachts te kunnen doen.

Gebruik nachtzichtapparatuur

Het doden van bevers kan zowel door afschot na vangst in een vangkooi plaats vinden als door afschot in het veld. Dit laatste zal waarschijnlijk 's nachts plaats vinden, daarvoor is het gebruik van nachtzichtapparatuur wenselijk. Het gebruik van nachtzichtapparatuur biedt daarbij extra veiligheid omdat de uitvoerder hierbij beter zicht om zich heen heeft, buiten de lichtbundel. Hierdoor kan er veilig en effectief afschot plaats vinden en kan er zoveel mogelijk onnodig lijden voorkomen worden.

Gebruik geluiddemper

Het doden van bevers kan zowel door afschot na vangst in een vangkooi plaats vinden als door afschot in het veld. Het gebruik van een geluiddemper geeft minder verstoring. Dit heeft verschillende positieve effecten: Bij afschot in het veld is het mogelijk meerdere dieren achter elkaar schieten omdat ze minder schrikken. Daarbij komt dat er minder verstoring plaatsvindt, wat voordelen heeft in natuurgebieden en waardoor afschot minder aandacht van publiek trekt.

Afwijken van het jachtveld & gebruik geweer binnen de bebouwde kom

Het heeft de voorkeur om het doden van de bever met geweer (zowel na vangst in de vangkooi, als in het veld) zoveel mogelijk op de meest geschikte plek te laten plaatsvinden (bijv. nabij dam of hol, burcht). Dit kan als gevolg hebben dat afschot gewenst is in een veld dat niet aan de jachtveldvereisten voldoet. Vanuit oogpunt van dierenwelzijn is het niet gewenst om een bever in vangkooi te verplaatsen naar een geschikt veld. Dit geldt tevens voor gebruik van geweer binnen de bebouwde kom. Als er veilig en snel afschot kan plaatsvinden heeft dit de voorkeur dan het verplaatsen van de bever en onnodige stress te geven.

Datum

13 april 2021

Zaaknummer

2020-013746

Blad

14 van 14

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn toestemming van geluiddemper bij Justitie en toestemming voor gebruik geweer bij een eendenkooi door de kooiker.

BEROEP

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

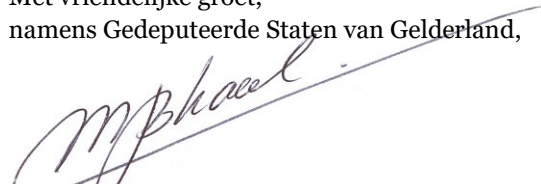
Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken: 03345325, 03345329, 03372968, 03414743

Juridische grondslagen

Voor deze brief gelden:

- Algemene wet bestuursrecht
- Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3